Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

СЭРДЭҢА

ССКП өлөөннөөҕү РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭҺИТТЭР ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Оленекского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся

Тахсара 10 сыла
№30 (1003)
Муус устар
14
күнэ
БЭЭТИНСЭ
1967 сыл
Сыната 1 харчы

Барыга-бары харыстанньаҥ, барыны-бары кэмчилиир буолуу— үлэ киһитин бастакы иэһэ, олохпут сүрүн көрдөбүлэ. Бу дьыалаҕа ылсыһан үчүгэй түмүктэри ситиһии Улуу Октябрь юбилейын чиэһигэр куоталаһыы сүрүн көрдөбүлэ буолуохтаах.

КЭМЧИЛЭЭҺИН, ХАРЫСТААҺЫН ИҺИН ОХСУҺУУ—ОБЩЕСТВЕННОСТЬ БҮТТҮҮНҮН ДЬЫАЛАТА

★

Х. М. НИКОЛАЕВ,
ССКП райкомун бастакы секретара.

★

Коммунизм материальнай-техническэй базатын тэрийии дойду экономикага сайдар темпатыттан, материальнай кыахтар төһө сатабыллаахтык, ордук туһаллаахтык туттуллалларыттан быһаччы тутулуктаах. Ол да иһин дойду үрдүнэн сайдан, кэнээн иһэр кэмчилээһин иһин хамсааһын билиҥҥи кэмнэ уһулуччу улахан суолтаны ылар уонна инникитин кини суолтата өссө ордук үрдүөҕэ. Маннык улахан экономическай уонна политическай суолталаах хамсааһыҥҥа общественность бүттүүнэ, хас биирдии сознательнай советскай киһи барыта саамай актыбынай кыттыыны ылыахтаахтар. Ол барыта—биһиги государствобыт экономиката модун күүстээх буолуутугар, советскай норуот олоҕо өссө ордук баай-байылыат буолуутугар саҥа улахан кыахтары үөскэтиэҕэ. Ханна баҕарар, барыга бары кэмчилээһин диэн бу— производство өрө үүнүүтүн сүҥкэн суолталаах резервэтэ.

Кэмчилээһин уонна харыстааһын иһин хамсааһын политическай-иитэр суолтатын ылар буоллахха, бу хамсааһын хас биирдии советскай киһини, үлэһити үлэҕэ коммунистическайдыы сыһыаннаһыы, советскай патриотизм тыыныгар иитии биир суол үтүөкэннээх көрүҥүнэн уонна ньыматынан буолар. Билиҥҥи кэмнэ кэмчилээһин уонна харыстааһын иһин охсуһуу научнай төрүттэргэ, техническэй-экономическэй билиилэргэ олоҕуран итиэннэ үрдүк коммунистическайдыы өйгө-санааҕа тирэҕирэн барар уонна барыахтаах. Онон бу сүдү улахан суолталаах боппуруоһу норуот мээнэҕэ көтөхпөтөҕүн туһунан биһиги өссө төгүл чиҥэтэн өйдүөх тустаахпыт.

Билләрин курдук, бу кэрэ бачыымы промышленноска Москва, Ленинград куораттар бастыҥ предприятиелара, оттон тыа хаһаайыстыбатыгар Красноярскай краай „Большевик“ колхоһа саҕалаабыттара. Советскай норуот үлэҕэ үтүө үгэстэрин байытар бу бастыҥ холобуру дойду үрдүнэн итиитик биһирээннэ итиэннэ бүттүүн норуот хамсааһынын быһыытынан билиннэ.

Бу хамсааһын партийнай-советскай органнар салалталарынан, народнай хонтуруол органнарын быһаччы тэрийиилэринэн, общественность киэҥник кыттыытынан ыытылла, үүнэ-сайда турар. Бу хамсааһын биһиги Сахабыт сиригэр эмиэ тэнитилләр. Итиниэхэ ордук үрдүк тэрээһини ситиһэр сыалтан ССКП обкомун бюрота уонна Саха АССР Министрдэрин Совета Советскай былаас 50 сыла туолуутун чиэһигэр кэмчилээһин уонна харыстааһын иһин общественнай көрүүнү ыытар туһунан ааспыт ый 16 күнүгэр аналлаах ууруох ылыммыттара. Бу ууруох быһыытынан көрүүнү 1967 сыл муус устар 1 күнүттэн атырдьах ыйын 15 күнүгэр диэри ыытарга быһаарыллыбыта. Бу ууруохха олоҕуран, ССКП райкомун бюрота, райсовет исполкома оройуоҥҥа итинник көрүүнү ыытарга быһаарыы таһаардылар.

Кэмчилээһин уонна харыстааһын иһин общественнай көрүүнү ыытыы сүрүн соруктарынан буолаллар: үлэ, матырыйаал, үп-ас көдьүүһэ суох ороскуоттаныытын туоратыы, үлэ оҥорумтуотун үрдэтии, бородууксуйа хаачыстыбатын тупсарыы, бастыҥ опыты, наука ситиһиилэрин олохтооһун, үлэһиттэр айар бачыымнарын сайыннарыы.

Биһиги оройуоммутугар кэмчилээһин уонна харыстааһын иһин охсуһуу дьыалатыгар бэрт бөдөҥ итэҕэстэр бааллар. Киниләр үөһээ этиллибит улахан соруктар фоннарыгар ордук ырылыччы көстөллөр. Ити итэҕэстэр совхоз, колхоз, тутуу, суол-иис, эргиэн, нэһилиэньэни хааччыйар тэрилтэлэр үлэлэригэр барыларыгар бааллар. Маныаха ордук дьэҥкэ холобурунан оройуон саамай улахан хаһаайыстыбата—„Өлөөн“ совхоз буолар. Совхоз рентабельноһа үрдүүрүгэр производство элбэх ис кыахтара ситэ туһаныллыбаттар, ити кыахтар экономическай өттүнэн ааҕан-суоттаан оҥоһуллан испэттэр уонна, кылаабынайа, киниләри производствоҕа киллэрэн туһаны, барыһы ылыыга тыыннаах тэрийэр үлэ мөлтөхтүк туруоруллар. Маны ааспыт сыл сэтинньи ыйыгар буолбут совхоз экономикатын сайыннарыы, рентабельноһын үрдэтии боппуруостарыгар аналлаах экономическай конференция матырыйаала уонна оройуоннааҕы „Сэрдэҥа“ хаһыакка экономика боппуруостарыгар тахсыбыт ыстатыйалар толору бигэргэтэллэр. Маны сэргэ, ити этиллэр итэҕэстэри үгүс тэрилтэлэр финансовай-хаһаайыстыбаннай деятельностарын сылларынан, кварталларынан түмүктэриттэн эмиэ көрөбүт. Холобур, табаны—бу улахан туһалаах, хаһаайыстыбаҕа куруутун барсы аҕалар кыахтаах баайы-дуолу харыстааһын, совхозка да, колхозка да ырааҕынан ситэтэ суох. Таба иитээччилэр сорох өттүлэрэ государственнай былааны толоруунан әрэ уоскуйаллар, тахса турар өлүү-сүтүү хаһаайыстыбаҕа аҕалар ночоотун туһунан ситэ толкуйдаабаттар. Маннык быһыы улахан алҕаһынан буолар.

Ааспыт 1966 сылга совхозка 2759 таба өлүүтэ-сүтүүтэ барыта анардас айылҕа күчүмэҕэйдэриттэн таҕыста уонна быстах ыарыы былдьаата диргэ ханнык да төрүөттэр суохтар. Ол курдук сүтэн хаалбыт 1265 таба үгүс өттө көрүү-харайыы куһаҕанныттан тахсыбыта диэтэххэ алҕас буолуо суоҕа. Бу таба анарын кэринэ, әбэтэр 600-700 да таба харыстаммыта буоллар, анардас мантан государствоҕа 50 тонна кэринэ эт туттарыллыахтааҕа, норуот соччо әбии әмис эти ылыах этэ.

Бу туһунан соторутааҕыта буолан ааспыт табаһыттар юбилейнай слеттарыгар сөптөөх ырытыылар буоллулар. Онон оройуон таба иитээччиләрэ таба сүтүүтүн мунутуурдук аччатары, быйылгы юбилейнай сылга хайаан да ситиһэллэрэ әрәйиллэр.

Государствоҕа эти туттарыы биһиэхэ ахсыннаы ый аан-туман тымныытын

(Салгыытын 2-с стр. көр.)

МОСКВА. Владимир Ильич Ленин төрөөбүтэ 97 сылын туолуон иннинээҕи күннэргэ В. И. Ленин ааты-ын Кини музейга дьон сылдьыыта ордук хойуу.

Манна элбэх саалаларга үгүс исторический документтар хомуллубуттар, Владимир Ильич тус бэйэтин маллара, маны сэргэ пролетарскай революция улуу сирдьитин В. И. Ленин олоҕун, революционнай суолун туһунан ырыллыбыт кэпсиир хартыыналар уонна скульптуралар бааллар. Манна сылдьааччылар ортолоруттар биһиги дойдубут үгүс усбаластарыттан уонна республикаларыттан столицаҕа кэлитэлээбит оскуола оҕолорун уонна кырдьаҕас көлүөнэ дьоннору да мэлдьи көрүөххэ сөп. Музейга аан дойду араас дойдуларын туристара уонна делегацияларга эмиэ чаастатык сылдьаллар.

Снимокка: Перм 80 №-дээх орто оскуолатын пионердара В. Протков „В. И. Ленин пәтинээн“ диэн скульптуратын таһыгар.

ССТА фотохрониката.

Үлэ опытын атастаһыы

Комсомол уобаластааҕы комитета кэнники бириэмэҕэ комсомольскай активы үөрэтиигэ улахан болҕомтотун уурар. Бу күннэргэ Анаабыр, Өлөөн, Булуҥ, Эдьигээн оройуоннарын маҥнайгы сүһүөх комсомольскай тэрилтэлэрин секретардарын семинар дара Эдьигээҥҥэ буолан ааста. Онно оскуолалар, совхозтар, совхозтар отделениелаарынааҕы комсомольскай тэрилтэлэр секретардара кыттыыны ыллылар.

Бу—секретардарга улахан туһалаах уонна наадалаах кэпсэтии. Киниләр маҥнайгы сүһүөх комсомольскай тэрилтэлэргэ үлэни хайдах аттаран туруорар сөбүн, Улуу Октябрь 50 сааһын чиэстээхтик көрсөргө комсомольскай тэрилтэ соруктарын, революционнай, бойобуой албан аат миэстэлэригэр поход кыттыылаахтарын, республикатааҕы юбилейы көрсө ыытыллар үлэлэр тустарынан уо. д. а. киэҥник кэпсэттиләр. Бу семинар ураты диэн, кини кыттыылаахтара бэйэлэрин комсомольскай тэрилтэлэрин үлэлэрин опытын, комсомольскай үлэһит быһыытынан, нитэр-үөрэтэр үлэни хайдах ыытарга санааларын киэҥник кэпсэтиилэригэр, дьүүллэһиилэригэр, мөккүһүүлэригэр буолар.

Юбилейнай сылга хас биирдии комсомольскай үлэһит республика, оройуон комсомольскай тэрилтэлэрин иннигэр хайдах курдук улахан соруктар туралларын, ону хайдах ситиһиилээхтик толоруохха, ыччаты үөрэтэр-иитэр үлэҕэ туох санаҕалары булан үлэлиэххэ сөбүн туһунан кэпсэтии комсомольскай актив-ка улахан туһалаах буоларыттан саарбаҕалаабаппыт.

А. АРХИПОВ,
ЫБСЛКС ОК инструктора.

КЭМЧИЛЭЭҺИН, ХАРЫСТААҺЫН ИҺИН ОХСУҺУУ—ОБЩЕСТВЕННОСТЬ БҮТТҮҮНҮН ДЬЫАЛАТА

(Иннин 1-гы стр. көр).

кэмигэр ыытыллар. Онуоха эбии үлэ тэрээһинэ мөлтөх буоллаҕына, дьон энэргията, үп-ас ордук ороскуоттанар, элбэх үлэ күнэ алдьанар. Бу барыта совхоз экономикатыгар хайа-эмэ өттүнэн хоромньуну оҥорор. Ол иһин, табаны государствоҕа туттарар курдук улахан государственнай суолталаах дьаһалга оһуобай тэрээһин баар буолуохтаах. Манна, бастатан туран, үлэ оҥорумтуотун мунутуурдук үрдэтэр суоллар үчүгэйдик толкуйданаллара наада. Тэрээһин төһө сөптөөхтүк быһаарыллар да, соччонон үлэ оҥорумтуота үрдүүрэ, үлэлиир болдьох кылгыыра өйдөнөр. Маныаха бастакы эппиэти совхоз специалистара, биригэдьиирдэрэ уонна райпотребсоюз соҕотуопкалыыр үлэһиттэрэ сүгэллэр.

„Ээйик“ колхозка эмиэ таба, сылгы сүөһү иитиитигэр билигин да улахан итэҕэстэр тахса тураллар. Мантан да атын сорох салаа үлэлэргэ ааҕан-суоттаан, кэмчилээн, харыстаан үлэлээһин ситэ олохтоно илик. Ол гынан баран, колхоз бырабылыанньата (председатель таб. Протопопов М.К., партийнай тэрилтэ секретара таб. Семенов П.Н.) колхоз экономикатын бөҕөргөтөргө туһаайыллыбыт кэккэ сөптөөх дьаһаллары олоххо киллэрэн эрэллэр, улахан болҕомто саамай сөпкө ис кыахтары толору туһаныыга уурулунна, колхоз баайын-дуолун харыстааһын иһин охсуһуу күүһүрэн иһэр.

Кэмчилээһини уонна харыстааһын туһунан кэпсэтиини ыытарга оройуон бултуттарын—дойду валютнай фондатын ханатааччылар үлэлэрин тэрээһинин туһунан эппэт буолуохха сатаммат. Бүгүҥҥү күҥҥэ диэри биһиги булчуттар үлэлэрин былыргылыы кэриэтэ тэрийэн олоробут. Булчуттар бэйэлэрин көрүүлэриттэн биирдии көһө сылдьан бултууллар, киниэргэ бастыҥ опыты үлэлиир сирдэригэр сылдьан олохтообоппут, киниэр төһө сөпкө научнай-практическай рекомендациялары тутуһалларын көрбөппүт, күннээҕи үлэлэрин үгүс булчуттар куһаҕанныктэрийэллэр, бириэмэ аайан иһиитин кытта аахсыбаттар, дьаалаларынан уста сылдьан үлэлииллэр. Бу барыта государственнай үп-мал, үлэ күнэ ордук ороскуоттаныытыгар тиэрдэллэр. Манна биир холобурунан түүлээх тириитин стандартын кэһии буолар. Быйыл I кварталга аҥардас стандарт тутуһулубатаҕыттан Дьэлиндэ отделениета туттарбыт 1 кырсатын сыаната 5 солкуобайынан, 1 киинэ 2 солкуобай 10 харчынан Иркутскайдааҕы базанан намгатыллан тутулунна. Ол түмүгэр совхоз итинтэн эрэ 2500 солкуобай кэриҥэ ночооту сүктэ. Сыл устатыгар ити элбэҕи тэбэр. Бу бэйэ илиититтэн тахсар дьыала буолар. Бу итэҕэһи туоратарга булт хаһаайыстыбатын олохтоох бары үлэһиттэрэ, специалистара уонна хас биирдии булчут уһулуччу кыһамньыны ууруллара наада. Маныаха булчуттарга тылынан быһаарыынан мунгурдаммакка, киниэргэ уларыйбат стандарты, совхоз, колхоз салалталара оҥорторон баран илиилэригэр туттарыах тустаахтар. Оччоҕо эрэ стандарт кэһиллиэ суоҕа. Иккис соругунан түүлээҕи ситэ-хото кыһанан-мүһэнэн таҥастаабаттан-оҥорботтон эмиэ элбэх ночооту сыл аайы ыла турабыт. Инникитин булчуттар ойуур түүлээҕин харчы-солкуобай туһугар эрэ туттарыллар судургу мал курдук көрүө суохтаахтар, түүлээх совхоз, колхоз, оройуон экономикатын өрө көтөҕөр төһүү эрэ буолбатах, кини бүтүн советскай государство материальнай-финансовай тургун бөҕөргөтөр биир сыаналаах сырье буоларын дьэҥкэтик өйдүүр наада.

Килиэккэлээх кыыл иитиитин барыстаах оҥорууга өссө да элбэх ис кыахтар ситэ туһаныллыбаттарын туһунан сөптөөх кэпсэтиилэр, хаһыакка суруйуулар куруутун оҥоһулла тураллар. Бу кэпсэтиилэртэн, суруйуулартан чопчу түмүктэр оҥоһулла охсон, бэлиэтэммит дьаһаллар түргэнник олоххо киириилэрин ситиһэр сорук турар. Чуолаан, килиэккэлээх кыыл биир (урукку өттүгэр хаалан иһэр көрүҥүн) көрүҥүн, кырымахтаах хара саһылы иитии дьыалата, совхоз салалтатын, специалистарын, партийнай тэрилтэлэрин болҕомтолорун киинигэр туруохтаах. Маныаха зооветеринарнай көрүү-истии, племенной үлэ тосту тупсарыллара наада. Саһылы аһатыыга совхоз биир сылга урукку сылларга тэҥнээтэххэ 31 тонна кэриҥинэн аҕыйах эти ороскуоттуоҕа эбэтэр соччонон ордук табаарынай эти оҥорон таһаарар кыахтары ылыаҕа. Ол гынан баран, хаһаайыстыба бу салаата барыстаах буолуута, үөһээ этиллибитин курдук, кыыл иитиитин көрүүттэн-иститтэн, кинини экономическай суоттааһыннарга эрэ олоҕуран аһатыыттан, кыыл боруодатын, хаанын тупсарар дьаһаллар төһө сөпкө ылыллан иһэлляриттэн быһаччы тутулуктаах буолара өйдөнөр. Саһылы иитиигэ тахсар ночооттору суох оҥорууга „Ээйик“ колхоз бырабылыанньата, специалистара, партийнай тэрилтэ, нэһилиэк Совета өссө кичэйэн ааҕан-суоттаан, ордук дириҥник ырытан көрөллөрө наада.

(Салгыыта бэчээттэниэ).

Үчүгэй саҕалааһын

Ааспыт субуотаҕа Культура оройуоннаагы дьиэтигэр ыччат биэчэрэ буолан ааста. Биэчэри радио-ветровой станция комсомольскай тэрилтэтэ (секретарь таб. А. Шевченко) тэрийэн ыытта. Оонно А С.Пушкин „Кыһыл көмүс балыкчаан“ диэн остуоруйатыттан М.Козырева салалтатынан, бу коллектив шефтэһэр орто оскуола 5 „а“ кылааһын үөрэнээччилэрэ Лена Басова, Соня Баишева, Саша Брейтман уонна Вова Семенов куукулаларынан оонньоон көрдөрдүлэр.

Бу биэчэр көрөөччүлэри олус интэриэһиргэттэ. Маны тэҥэ аттракцион тэриллэн дьон болҕомтотун эмиэ улаханнык тарта.

Манныкбиэчэрдэри комсомол оройуоннаагы комитетын көҕүлээһининэн оройуон киинигээҕи маҥнайгы сүһүөх комсомольскай тэрилтэлэр „Ыччат сынньалаҥ биэчэрин кэрдээхтүк атаарар иһин“ диэн девиһинэн аны хас субуота аайы тэрийэн ыытар буолуохтара. Ол курдук сарсын субуотаҕа биэчэри орто оскуола учууталларын маҥнайгы сүһүөх комсомольскай тэрилтэтэ туруорар.

Ыччат сынньалаҥын биэчэрин көрдөөхтүк ыытыы конкурса ыам ыйын 29 күнүгэр түмүктэнэр. Маныаха Анисимова М.А. председателлээх 9 киһиттэн састааптаах жюри тэрилиннэ.

Конкурска бастаабыт коллективка ЫБСЛКС оройуоннаагы комитетын көһө сылдьар вымпела (бу вымпел билигин былырыын бастаабыт оройуоннаагы балыһа комсомольскай тэрилтэтигэр баар) туттарыллыа.

Снимоктарга: радио-ветровой станция үлэһиттэрэ. Үөһээ—В. Иванов, ортоку — Р. Иванова, аллараа — А. Шевченко.

„Хотугу хопто“

Оҕо эрдэҕиттэн кини летчик буолар баҕалааҕа. Ол эрээри Любовь Васягина Арктика киэҥ куйаарынан самолетунан көтүөм эрдии санаабатаҕа. ДОСААФ летнай-техническэй оскуолатын бүтэрээччини дьылҕата ыраах Халымаҕа тыйыс, кыыдааннаах кыһыннаах дойдуга, ким уйанахатана дьиҥнээхтик биллэр сиригэр бырахпыта. Люба Халыма уйаара-кэйээрэ биллибэт киэҥ туундаратын бэркэ сөбүлээтэ, үлэ төһөнөн ыарахан да, соччонон интэриэһинэй.

Билигин Л. Васягина полярнай авиация самолетун „АН-2“ подразделениетын командира. Манна „хотугу хоптону“ (манна киниэни итинник таптаан аттыыллар) ыраах сылдьар табаһыттар, үрүҥ тунах туундара хаһаайыннара булчуттар тэһийбэккэ күүтэллэр...

Снимоктарга: үөһээ—Любовь Васягина диспетчерскэй пуунтан сорудах ылар. Аллараа—Халыма туундаратыгар. Табаһыттарга Люба Васягина көтөн кэллэ.

АСТЫНА КӨРДҮБҮТ

Культура оройуоннаагы дьиэтин уус-уран самодеятельноһын 10 киһиләэх агитбригадата „Ээйик“ колхозка кэлэн икки күн лекция, бэсиэдэ аахтылар, концерт көрдөрдүлэр. Аан дойду балаһыанньатыгар таб. Архипов Н. Е. лекция аахта. Г. Сидельникова уонна О. Боескорова толорбут нууччa народнай үҥкүүлэрэ, А. Христофоров, Т. Петрова „Куонаанчык“, Н. Архипов „Бродяга“ уонна „Моотуона“ диэн ырыалара, оттон Агафья уонна Тамара Петровалар дуэттара, тутуу учаастагын рабочайа И. Федоров „Эдьийдии-балыстыылар“ диэн ырыалара, баянист В. Захаров баянҥа оонньооһуна киһи сүрэҕин-быарын ортотунан киирэр.

Кэнники күннээҕи түмүк концертарын магнитофоҥҥа устан ылылынна уонна онуолохтоох радионан бэриллиэҕэ.

Нэһилиэк олохтоохторо агитбригада кыттыылаахтарыгар истиҥник махтаналлар уонна кэлэр өттүгэр биһиги нэһилиэкпитигэр чаастатык сылдьалларыгар баҕараллар.

Д. СОЛОМОНОВ.

Редактор Г. М. СЕМЕНОВ.

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөөн бааһынай, Ленинскай уулусса 16 №-рэ. Телефон—51

Өлөөн оройуонунаагы типография Тахсар ахсаана 476 Сакааһын №-рэ 30